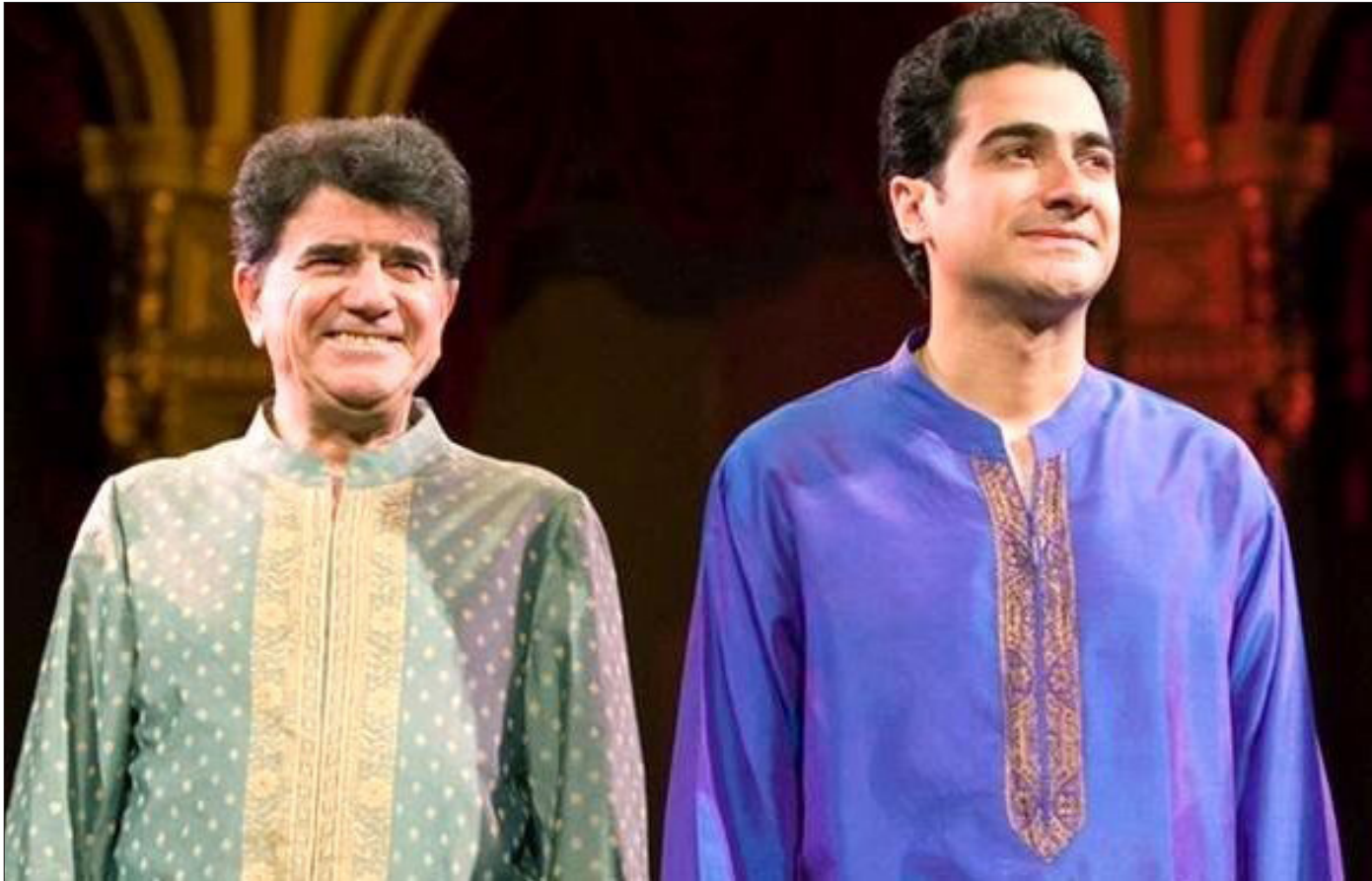

آیا همایون جانشین خلف استاد شجریان است؟!

یک نشست حاشیه ساز درباره ذائقه موسیقی ایرانیان

ایولاد امین، شهروند در نشست که پژوهشگاه فرهنگ و هنر و ارتباطات وزارت ارشاد برگزار کرد، مسائلی مانند «عوامل شکل دهنده به ذائقه موسیقی»، «چرخه صنعت موسیقی»، «محبوب‌ترین نوع موسیقی در ایران»، «مسائل و معضلات پیش روی هنرمندان»، «دلایل بازاری شدن هنر» و... به بحث گذاشته شد. همچنین در این نشست که با عنوان «ذائقه موسیقی ایرانیان» به صورت مجازی برگزار شد، شاهد صحبت‌هایی بودیم که بی‌تردید در روزهای آینده در فضای مجازی و حتی رسانه‌ای فارسی بحث‌انگیز و جنجالی خواهند شد.

ذائقه موسیقی از کجا می‌آید؟

در سال‌های اخیر به‌کرات شاهد نظرات و عقایدی بوده‌ایم که باور دارند موسیقی ایران در قیاس با سال‌های دهه چهل و پنجاه جز پسرقت و عقب‌نشینی دستاورد دیگری نداشته است.

تحلیلی ناامیدکننده و البته بسیار پرطرفدار که در این میان شماری از کارشناسان بار عمده این تقصیر را برگردن «تغییر ذائقه مخاطبان موسیقی» می‌اندازند و پرسش‌های زیادی درباره دلایل این تغییر ذائقه مطرح می‌کنند.

حالا یک کارشناس موسیقی می‌گوید که ذائقه مخاطبان یک چیز ذاتی و بی‌تغییر نیست و عوامل زیادی در شکل دادن به این ذائقه موثرند. پیروز ارجمند، مدیرکل سابق دفتر موسیقی، در این مورد عقیده دارد که «امروز فضای مجازی و پلتفرم‌های ارائه‌دهنده آنلاین موسیقی مهم‌ترین نقش را در شکل دادن به ذائقه موسیقی مخاطبان ایفا می‌کنند». به باور این کارشناس موسیقی تأثیر این ذائقه‌سازی را می‌توان در موسیقی‌هایی که در خانه‌ها بیشتر شنیده می‌شوند، دید که بیشتر با فهرست قطعاتی که به عنوان پر فروش‌های پلتفرم‌ها

معرفی می‌شوند، مطابقت دارند و همین هم «لرزم توجه بیشتر خانواده‌ها را به آنچه به صورت مجازی در قالب موسیقی در خانه شنیده می‌شود بیش از گذشته ایجاد می‌کند».

چرخه صنعت موسیقی

چرخه طبیعی صنعت موسیقی را رابطه عرضه و تقاضا ایجاد می‌کند. در این زمینه، پیروز ارجمند عقیده دارد که چرخه امروز صنعت موسیقی یک چرخه طبیعی نیست و «امروزه بیشتر تأثیر را بر این چرخه، تهیه‌کنندگان و سرمایه‌گذاران موسیقی دارند که به شدت در شکل‌دهی و کنترل خلاقیت شونندگان موثر عمل می‌کنند».

محبوب‌ترین نوع موسیقی

از دیرباز موسیقی پاپ محبوب‌ترین نوع موسیقی در جوامع مختلف بوده و این موضوع در ایران نیز صادق است. به گفته این کارشناس موسیقی اما «موسیقی پاپ ایران به نحو متفاوتی پرمخاطب‌ترین سبک موسیقی ایران است» و ادعا می‌کند که «اقبال عمومی به این سبک از زمانی که به سمت تلفیق با موسیقی اصیل میل کرده، افزایش یافته و مخاطبان موسیقی پاپ به نحو چشمگیری بیشتر شده‌اند».

موانع پیش روی موسیقی

اما به رغم تمام استقبال اقبال که مخاطبان از موسیقی پاپ به عمل می‌آورند، کتمان نمی‌توان کرد که آمار و ارقام گردش مالی موسیقی ایران در قیاس با دیگر صنایع موسیقی پررونق دنیا در حد شوخی است. پیروز ارجمند گردش ناچیز مالی موسیقی ایران را وابسته به این واقعیت می‌داند که «ما به قانون کپی‌رایت نیویورک و این هم مانع از احقاق حقوق هنرمندان موسیقی می‌شود».

پیروز ارجمند در این زمینه همایون شجریان را مثال می‌زند: «به همین دلیل بود که همایون شجریان به سمت بازار موسیقی میل پیدا کرد و در ادامه راه و مسیر پدرش موفقیت چندانی نیافت. در حقیقت شاهد جدی این موضوع آثار همایون شجریان است و ما تولیدات او را نباید در ادامه آثار مرحوم شجریان بدانیم و بدون قضاوت و داوری و ارزشگذاری باید بگوییم که این پدر و پسر هنرمند دو راه متفاوت در پیش گرفته‌اند.»

معیشت هنرمندان

مدیرکل سابق دفتر موسیقی یکی دیگر از دلایل عقب‌ماندگی موسیقی ایران را دغدغه‌های جدی معیشتی هنرمندان و عدم امنیت شغلی آنها می‌داند «که باعث می‌شود انتظار از آنها برای توجه و اندیشه صرف به هنر ناب واقع‌بینانه نباشد؛ چرا که هنرمندان برای گذران زندگی مجبورند کارهای سفارشی بپذیرند و همین هم آن‌ها را از مسیرشان منحرف می‌کند».

به گفته این کارشناس موسیقی «این واقعیت که ما مانند کشورهای اروپایی در صنعت موسیقی موفق نبوده‌ایم، نه تنها به نیویورک ما به معاهده جهانی کپی‌رایت برمی‌گردد، که می‌توان گفت وابسته به این کم‌کاری هم هست که ما حتی تلاشی برای تقویت نوعی قانون کپی‌رایت داخلی هم نکرده‌ایم و این امر در کنار قدرت مالی تهیه‌کنندگان باعث شده این طیف به راحتی ذائقه اصلی موسیقیایی مردم را شکل دهند».

برخی اخبار حکایت از پیروزی فدراسیون فوتبال ایران در پرونده شکایت از AFC در خصوص میزبانی در مقدماتی جام جهانی دارد

امیدواری بی جهت یا برد بزرگ؟

فدراسیون فوتبال ایران در قبال تصمیم کنفدراسیون فوتبال آسیا به دادگاه CAS پناه برده و همین روزها تکلیف این شکایت پیرامون میزبانی بحرین از مقدماتی جام جهانی مشخص خواهد شد. بعد از تصمیم علنی AFC مبنی بر اعطای میزبانی ادامه مسابقات مقدماتی جام جهانی به بحرین، نامه‌نگاری‌های ابتدایی با کنفدراسیون فوتبال آسیا انجام شد که پاسخ دبیرکل به فدراسیون فوتبال قانع‌کننده نبود. دبیرکل AFC با اشاره به اینکه رئیس کنفدراسیون فوتبال آسیا در جریان این تصمیم‌گیری نبوده اذعان کرده در آینده‌ای نزدیک پذیرای رئیس فدراسیون فوتبال ایران خواهد بود! در حالی که در همان شروع اعتراض کنفدراسیون فوتبال آسیا درخواست ویدیوکل رئیس فدراسیون فوتبال ایران با شیخ سلمان را رد کرد و حالا فدراسیون فوتبال نامه‌نگاری‌ها را با دادگاه بین‌المللی ورزش انجام می‌دهد. تصمیم‌گیری کنفدراسیون فوتبال آسیا برای برگزاری بازی‌ها در یک کشور به بهانه کرونا تصمیم غیرمنطقی به نظر نمی‌رسد و فدراسیون فوتبال ایران با این موضوع مشکلی ندارد اما سوال مهم و اساسی فدراسیون فوتبال ایران این است چرا این میزبانی باید به بحرین برسد؟ بحرینی که ریاست کنفدراسیون فوتبال آسیا را برعهده دارد. کنفدراسیون فوتبال آسیا در حالی تصمیم گرفته میزبانی را به منامه محول کند که در بازی‌های دور برگشت بحرین باید بیشتر بازی‌های خود را در خارج از خانه انجام می‌داده و حالا از این تصمیم سود می‌برد. باز برگزاری بازی‌ها در کشوری که

بود که با این همه صبر به بهانه کرونا بازی‌ها همانند گذشته به صورت رفت و برگشت در کشورها و با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار می‌شد. فدراسیون فوتبال ایران برای نقض تصمیم کنفدراسیون فوتبال آسیا ادله‌های متعددی را طرح کرده است و باید دید در روزهای آینده این پرونده سرانجام خوشی خواهد داشت یا خیر؟ فدراسیون فوتبال ایران تلاش‌های خود را برای تغییر وضعیت اعلام رسمی نمی‌کند تا در مسیر رسیدگی به پرونده چالشی ایجاد نشود؛ به خصوص که اخبار داخلی در رسانه‌های خارجی بازتاب خواهد داشت و برای رسیدن به هدف با وکلای خارجی هم طرح مشورت کرده است. از سویی برنامه‌ریزی‌های فدراسیون فوتبال توأم با

خدا حافظی با پرافتخارترین المپین در آستانه المپیک!

هادی ساعی بعد از محرومیت از لیگ تکواندو، حالا قید سمتش به عنوان مدیر فنی تیم ملی را هم زده است باز هم همکاری مشترک هادی ساعی و رئیس فدراسیون تکواندو و سرانجام خوشی نداشت و این قهرمان تکواندو در سال انتخابات از فدراسیون جدا شد.

چندی قبل بود که هادی ساعی به دلیل درگیری فیزیکی با دبیر سازمان لیگ تکواندو با حکم کمیته قضائی فدراسیون تکواندو یک سال از حضور در لیگ برتر محروم شد. با این حال گفته می‌شد که هادی ساعی همچنان به عنوان مدیر فنی تیم ملی به کار خود ادامه خواهد داد؛ اتفاقی که گویا با خواست خود ساعی رخ نداده است.

پرافتخارترین ورزشکار المپیک ایران که با پیراهن تیم ملی تکواندو دو طلا و یک برنز المپیک را به ارمغان آورد، از حضورش در تیم ملی نیز استعفا کرده و در فاصله چند ماه مانده به المپیک با کادرفنی همکاری ندارد.

هادی ساعی در این باره می‌گوید: «مدت دو ماه است سر تمرین تیم ملی تکواندو بزرگسالان نرفته‌ام. دعوا و مشکلی با کادرفنی تیم ملی، فدراسیون تکواندو و هیچکس ندارم. کادرفنی تیم ملی با من هماهنگ نبود و من هم آبرویم را از سر راه نیاوردم که همکاری را ادامه دهم. بر همین اساس تشخیص دادم نمی‌توانم دیگر با تیم ملی تکواندو همکاری داشته باشم ولی آنها اصرار داشتند با من کار کنند. برای موفقیت تیم ملی در مسابقات پیش رو دعا می‌کنم. هر کاری هم از دستم بریاید برای موفقیت تیم ملی تکواندو ایران انجام می‌دهم و دوست ندارم فدراسیون و کادرفنی تیم ملی تکواندو ولطمه بخورد. در این مدتی که با تیم ملی همکاری ندارم چند بار با پولادگر، رئیس فدراسیون تکواندو، جلسه داشتیم و یکدیگر را دیدیم». برخی موضوع جدایی هادی ساعی را جدایی بسحاق، مربی تیم ملی از کادرفنی دانسته بودند، اما او این موضوع را تکذیب می‌کند: «نزدیک المپیک است و دوست ندارم برای تیم ملی و فدراسیون حاشیه درست شود. آقای بسحاق هم از کادرفنی جدا شده است که ربطی به موضوع رفتن من ندارد. من نه بدهکار و نه طلبکار فدراسیون نیستم. خودشان گفتند بیا کمک کن و من هم رفتم تا کمک کنم اما وقتی دیدم نمی‌شود، کنار کشیدم.»